

בלעדי ל"כלכליסט": "טענת צ'רנוי לחתימה בשכרות אינה סבירה"

מכה קשה למיכאל צ'רנוי: ביהמ"ש העליון בניו יורק הוציא צו המונע מהמחוזי בת"א להמשיך לדון בסכסוך בינו לבין אלכסנדר גליקלד. בעבר פסק המחוזי, בהיעדר הגנה מצד גליקלד, כי הוא שחייב לצ'רנוי 270 מיליון דולר - ולא להפך

ענת רואה 07.08.11 08:29

בית המשפט העליון של ניו יורק הוציא לפני כשבועיים צו מניעה האוסר על המשך ניהול התביעה שהגיש מיכאל צ'רנוי נגד אלכסנדר גליקלד בבית משפט ישראל, וקבע כי רק לבית המשפט בניו יורק יש סמכות שיפוט בסכסוך. ביהמ"ש האמריקאי ציין כי גרסתו של צ'רנוי היא בלתי סבירה. צ'רנוי טוען כי בהיותו שיכור חתם בטעות במקום הלא נכון על גבי שטר חוב, ולכן נוצר הרושם שהוא חייב 270 מיליון דולר לגליקלד - אף שהמצב הפוך.

ההחלטה לקיים את ההליך בניו יורק היא מכה קשה לצ'רנוי, שכן בישראל הוא קיבל פסק דין במעמד צד אחד, המקבל את גרסתו. גליקלד, המיוצג על ידי עורכי הדין שמוליק קסטו, גיא נוף ודניאל טבקוב, טוען כי ההליך הישראלי הוא מחטף שנועד לעקוף את ההליך שנפתח קודם לכן בניו יורק. ביום חמישי פנה גליקלד למחוזי בתל אביב, וביקש להורות על סילוקה של התביעה בישראל מרשימת התיקים התלויים ועומדים.

ערב תענוגות בווינה

ההיכרות בין צ'רנוי לגליקלד נוצרה בתחילת שנות התשעים בברה"מ לשעבר. ב-1994, לאחר שעלו לישראל, נוצרו ביניהם קשרי ידידות, ולטענת צ'רנוי, החל מ-1996 הם גם שיתפו פעולה בתחום העסקי.

הסכסוך יוצא הדופן נסוב על שטר חוב שעליו חתמו השניים ב-2003, בהיקף עצום של כמיליארד שקל. על גבי שטר החוב שהציג גליקלד הוא מופיע כמעניק ההלוואה וצ'רנוי כחייב, אלא שלטענת צ'רנוי מדובר במרמה חמורה, והוא זה שהעניק את ההלוואה בפועל.

ב-2009, שש שנים לאחר חתימת השטר, הגיש גליקלד תביעה לבית המשפט בניו יורק בדרישה כי צ'רנוי יממש את השטר וישלם לו 270 מיליון דולר. צ'רנוי הגיש בניו יורק תביעה נגדית. זמן מה לאחר מכן, באוקטובר 2010, הגיש צ'רנוי תביעה גם לביהמ"ש המחוזי בתל אביב, באמצעות משרד עורכי הדין של יעקב וינרוט. בכתב התביעה טען כי בשנים 1996-1998 הוא הלווה לגליקלד 250 מיליון דולר, לצורך קידום מיזם עסקי גדול ברוסיה.

השתלשלות הפרשה



לטענת צ'רנוי, משחלף הזמן והחוב לא נפרע, הוא ביקש מגליקלד לחתום על שטר חוב לטובתו, וכך נעשה באוקטובר 2003. צ'רנוי מוסיף כי החתימה נעשתה בווינה, בהמשך הערב שבו הוא וגליקלד יצאו לארוחת ערב עם אנשים נוספים במסעדה בעיר, לאחר שסעדו את לבם ושתו כמות נכבדה של משקאות אלכוהוליים. לטענת צ'רנוי, הם שבו בשעה מאוחרת ללובי המלון שבו התאכסנו, והוא הביא מחדרו את נוסח שטר החוב שהוכן עבורו בשפה הרוסית. הוא הציג לגליקלד, וזה קרא וחתם וביקש מצ'רנוי לחתום אף הוא.

לפי טענת צ'רנוי, רק שנה לאחר מכן גילה כי חתם בטעות במקום המיועד לחייב ולא בשורה של מעניק ההלוואה. לטענתו, גליקלד עשה לפיכך שימוש בשטר מזויף, ולכן דרש ממנו לשלם לו 270 מיליון דולר.

פורום ידידותי יותר

גליקלד, שלא הגיש כתב הגנה לתביעת צ'רנוי, קיבל במרץ 2011 פסק דין

במעמד צד אחד הקובע כי הוא החייב. גליקלד טען כי פסק הדין הושג במחטף, עוד בטרם חלף המועד להגשת כתב הגנה מטעמו, וימים ספורים לאחר מכן, כפי שנחשף ב"כלכליסט".

הגיש בקשה לביטול פסק דין. בקשת הביטול מתבססת על תכתובות דואר אלקטרוני בין פרקליטיו של צ'רנוי בישראל לבין פרקליטיו האמריקאים.

לפי התכתובות שהוגשו לביהמ"ש, כתבו אנשי משרד וינרוט לפרקליטים האמריקאים כי התקבל פסק דין בישראל לטובתו. בתשובה כתב להם עורך דינו של צ'רנוי בניו יורק, דוד במברגר, כי גליקלד ואנשיו "זעקו עד השמים. אנחנו צריכים לשחק עם הקלף הזה בצורה מדויקת מאוד" ("They will be screaming bloody murder today. We have to play" "this card in the exact right way"). גליקלד רואה בנוסח זה ראיה ל"תעלול זול ומלוכלך", שנועד להעביר את הדין מניו יורק לת"א.

ב-23 במאי השנה, כחודשיים לאחר פסק הדין בישראל, קבע ביהמ"ש העליון של ניו יורק כי סמכות השיפוט בתביעה היא שלו, וכי צ'רנוי הגיש את התביעה בישראל בזמן שהתביעות ההדדיות תלויות ועומדות בניו יורק. לפני כשבועיים הוציא בית המשפט צו מניעה האוסר על המשך ניהול התביעה בישראל, והשופט הוסיף כי סיכויי צ'רנוי הם "מאוד בלתי סבירים" - לרבות טענות כי חתם על השטר בשכרות.

משרד וינרוט: "גליקלד ביצע 'פורום שופינג'"

ממשרד וינרוט נמסר בשם צ'רנוי: "אין מחלוקת שמר צ'רנוי הוא שהלווה לגליקלד 250 מיליון דולר דולר. אין גם מחלוקת שב-2005 הגישה עורכת דינו של גליקלד עצמו תלונה במשטרה נגדו, לאחר שגילתה כי רימה אותה וזייף את שטר החוב. יתרה מכך, גליקלד ביקש בקנדה מעמד של פליט בטענה של צ'רנוי קשרים עם מוסדות מדינת ישראל, ו'מדינת ישראל אינה יכולה להגן עליו'. טענות אלה לא מנעו ממנו להגיש באותה העת תביעה אזרחית נגד צ'רנוי בת"א, שסולקה על הסף, כולל בערעור בביהמ"ש העליון.

"אז בחר גליקלד לבצע 'פורום שופינג' ולהגיש את התביעה בניו יורק, אף שבית המשפט בישראל הוא הפורום הטבעי והנאות לניהול ההליכים. גליקלד טען כי לא יזכה במשפט הוגן במדינת ישראל". הדבר מדבר בעד עצמו, ועל כן נבחן היטב את החלטתו של בית המשפט בארה"ב".